

A RENDSZERVÁLTÁS ELKEZDŐDÖTT

„Olyan közösséget építünk, AHOVA JÓ TARTOZNI”

Szerző: Kiss Krisztina

Tavaly tavasszal kapta meg az Agrárminisztériumtól a tenyésztőszervezeti elismerést az Aberdeen Angus és Galloway Tenyésztők Egyesülete (AAGTE) a szervezet nevében szereplő két fajta tenyésztésére. Az egyesület elnöke, *Mihalecz András* elismert angus tenyésztő, emellett egy különleges ausztrál húsmarhafajta, a murray grey hazai meghonosítójaként is letette névjegyét. A szakembert arra kértük, értékelje a tavalyi évet, és meséljen az új egyesület céljairól.

Asokat emlegetett klímaváltozás az olyan természetközeli ágazatot, mint amilyen a legeltetésre alapozott marhatartás, különösen érzékenyen érinti. Ebben tavaly is volt bőven része a húsmarhatartóknak. *Mihalecz András* szerint, ha azt akarjuk, hogy legelőink állattartó képessége és a gazdálkodás hatékonysága ne romoljon, komoly befektetésekre, illetve fejlesztésekre van szükségünk. A gyepterületek állattartó képességének fenntartásához például a tápanyagpótlásnak, a szárazságtűrő fűfélék elterjesztésének, a talajszellőztetésnek alapvető szerepe van. A hőszén-dioxid elviselésére fás delelőket alakítottak ki állatainknak. Sajnos legelőik jelentős részén ezeket a munkákat nem, vagy csak korlátozott mértékben lehet elvégezni a védett területeken érvénybe lévő tiltó rendelkezések miatt. Ez a megfelelő mennyiségű és minőségű takarmány-előállítás költségeit növeli, de változásra ezen a téren a jövőben sem számíthatnak.

zott mértékben lehet elvégezni a védett területeken érvénybe lévő tiltó rendelkezések miatt. Ez a megfelelő mennyiségű és minőségű takarmány-előállítás költségeit növeli, de változásra ezen a téren a jövőben sem számíthatnak.

GYENGÉBB ÁRAK

Annak ellenére, hogy Magyarországon a világfajták és azok különböző keresztezési konstrukciói vannak jelen, ez önmagában nem véd meg bennünket a piaci kockázatoktól. Az értékesítési lehetőségek nehezen kiszámíthatók, és gyakran kedvezőtlenül alakulnak. Így volt ez 2018-ban is. Néhány évvel ezelőtt a 250-300 kg-os bika borjak export ára akár az 1200 Ft/kg -ot is elérte. Ezzel szemben idén a 950 forintos kilónkénti árat sem tudták az állattartók mindig elérni. Mindezt annak ellenére, hogy a költségek nőttek. Az, hogy mit hoz 2019, nem lehet megjósolni – hangsúlyozta Mihalecz András.

KEVESEBB ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI KORLÁTOZÁS

Ne feledkezzünk meg azokról az egzotikus betegségekről sem, amelyek folyamatos fenyegetettséget és kockázatot jelentenek a magyar állattenyésztőknek. Egy-egy ilyen betegség az élőállatok exportját egyik pillanatról a másikra megállíthatja. Szerencsére a bőrcsomósodás terjedését sikerült a déli határainktól nem is olyan messze megállítani, a kényelmentességünket pedig a legfontosabb marhavevőnk, Törökország novemberben elfogadta, így az élőállat-export jelentősen egyszerűsödött – hívta fel a figyelmet a szakember.

FEL KELL KÉSZÜLNI A TÁMOGATÁSCSÖKKENÉSRE

A fent említett nehézségek ellenére Mihalecz András szerint a húsmarhatartás jövedelmező volt 2018-ban. A termelés minőségi és mennyiségi értelemben is még fokozható. A legeltetési módszer helyes megválasztása, a szakszerű gypápolás és gondozás, a korszerű legelőberendezések (kerítés, karám, válogató, itató stb.) használata sokat lendíthet a hatékonyságon. A klímaváltozáshoz igazodó

takarmánynövény-termesztés egyelőre inkább a tejelőmarhatartók körében terjedt el, de erre a húsmarhatartóknak is figyelniük kell a jövőben. A támogatási környezet még legalább 2 évig kedvező szinten marad, de fel kell készülnünk a támogatási rendszertől függetlenül is gazdaságosan fenntartható termelésre. Ehhez meg kell találni az ideális fajtát vagy fajtakonstrukciót és tartástechnológiát, amellyel jól eladható marhát tudunk előállítani. Érdemes tanulmányozni a nagy húsmarha-tenyésztési hagyományokkal rendelkező országok legeltetési és tartástechnológiáit, különösen azokat, akik nálunk olcsóbban tudnak minőségi marhát előállítani – mutat rá Mihalecz András.

SZOLGÁLTATÓ JELLEGŰ TENYÉSZTŐSZERVEZETEK

A tenyésztőszervezeteknek az alapfeladataikon túl komoly szerepük van a tudás megszerzésében, átadásában, a legújabb tenyésztési, takarmányozási, tartási, szaporítási módszerek megismertetésében, a nemzetközi együttműködésekben és nem utolsósorban a hazai állomány javítását célzó szaporítóanyag vagy tenyészállat-import szakmai felügyeletében. A hazai húshasznú tehénlétszám mintegy 180 000, amelynek alig negyede fajtatiszta. Ebben a tekintetben hatalmas lehetőséget látok a minőségi fejlődésre és a versenyképesség növelésére – vélekedik a szakember. A tenyésztőszervezeteknek ebben is nagy szerepe lehet, de ehhez a hivatali jellegű gondolkodást fel kell váltás a szolgáltató szemlélet.

„A TISZTESSÉGESEN, ÁTLÁTHATÓAN ÉS MAGAS SZAKMAI SZÍNVONALON MŰKÖDŐ, A TAGOK ÉRDEKEIT SZEM ELŐTT TARTÓ TENYÉSZTŐEGYESÜLETEKBE HISZEK, AKIK KÉPESEK HATÉKONYAN EGYÜTTMŰKÖDNI EGYMÁSSAL ANNAK ÉRDEKÉBEN, HOGY A MAGYAR HÚSMARHATENYÉSZTÉS VERSENYKÉPES LEGYEN.”

NEM HAGYJÁK MAGUKRA A TENYÉSZTŐKET

Tavaly novembertől új helyzet van a tenyésztőszervezésben, hiszen egy fajta tenyésztői akár több egyesületbe is tömörülhetnek, ami egyszerre hordozza magában a szétaprózódás veszélyét és a jelenleginél

versenyképesebb szervezetek kialakulásának lehetőségét is – hívja fel a figyelmet Mihalecz András. Az Aberdeen Angus és Galloway Tenyésztők Egyesületének létrehozásakor ez utóbbi cél lebegett előttünk. Az aberdeen angus a világon a legelterjedtebb húsmarha, aminek helye van a magyar húsmarhatenyésztésben is. Az egyesület célja, hogy kibillentse a hazai angus és galloway tenyésztést az elmúlt években kialakult holtpontról. A tenyésztőket az apátia jellemezte, úgy érezték, magukra hagyták őket, miközben számos kihívásnak kell nap mint nap megfelelniük. Olyan egyesületet szeretnénk működtetni, ahova jó tartozni, ahol a tenyésztők azt érzik, törődnek velük, a fejlődésükhöz szakmai és ha kell, emberi segítséget is kapnak – mondja a szakember.

CÍMKÉZNI KELL A HÚSOKAT

Mihalecz András szerint a hazai marhahús-fogyasztás növelése stratégiai kérdés, annak jelenlegi alacsony szintjét (2,8 Kg/fő/év) nem lehet kizárólag a gyenge vásárlóerővel magyarázni. A húsmarhaágazatunk fellendülése a támogatási rendszeren kívül a tartós és erős export keresletnek köszönhető, ami azonban számtalan bizonytalanságot, kockázatot rejt magában. A belső fogyasztás kiszámíthatóbb piacot jelent, ami nagyobb biztonságot nyújt a hazai marhahús ágazatnak. Meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy a boltokban a marhahúson fel legyen tüntetve a termék származása és a fajta megnevezése, amiből készült. Ezt követően egy jól felépített, hatékony marketing kampányt kell indítani a minőségi marhahúsnak.

„2019-TŐL NAGYOBB ÖSSZEFOGÁST, A TENYÉSZTŐEGYESÜLETEK SZOROSABB EGYÜTTMŰKÖDÉSÉT REMÉLEM, A KORMÁNYZATTÓL PEDIG A TENYÉSZBIKA-BEÁLLÍTÁS TÁMOGATÁSÁNAK MEGHIRDETÉSÉT, A MARHAHÚS ÁFÁJÁNAK 5 SZÁZALÉKRA CSÖKKENTÉSÉT ÉS EGY MARHAHÚS-FOGYASZTÁSI KAMPÁNY ELINDÍTÁSÁT VÁROM.”

Végül József Nádor 1808-ban megfogalmazott gondolatát ajánlotta figyelmünkbe, ami 210 év után is aktuális: „Az állattenyésztésnek ez az ága tehát nagyon kockázatos, és a tenyésztők csak akkor nem veszítik el a kedvüket, ha nem csak befektetett tőkéjük kamatát kapják meg, hanem fáradozásuk tisztességes hasznát is.”

